

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Vår ref.: 12/395-2 7999/12

Deres ref.:

Arknr.: A10 &00

Dato: 03.05.2012

SVAR - HØRING AV NOU 2012:1 TIL BARNAS BESTE - NY LOVGIVNING FOR BARNEHAGENE

Høringsuttalelse Ski kommune Administrasjonen v/ rådmannen

§ 32 Barnehagens grunnbemanning

Forslaget om krav til grunnebemanning som det fremkommer i forslaget, vil få betydning for barnehagenes faglige utvikling og kvalitet. I dag melder mange ansatte om opplevelse av mangel på tid til å jobbe i samsvar med rammeplanens krav til innhold. Pedagogene opplever et dilemma i forhold til å "ta tid fra barna" for å jobbe med planer, vurdering/dokumentasjon, observasjon, samarbeid og lignende. Styrking av bemanningsnorm vil gi en bedre mulighet for oppfølging av enkeltbarn. Barnehagen vil også få mulighet til å arbeide mer med sin organisasjon og organisasjonsutvikling. Andre viktige momenter er bedring i arbeidsmiljøet, med mindre slitasje, som igjen kan virke forebyggende på sykefraværet. En solid grunnbemanning vil kunne øke mulighetene til å følge opp enkeltbarn innenfor eget system, arbeide på et tidlig stadium med å gi hjelp, samt forebygge henvisninger for eksempel til PPT.

Forslaget om å øke kravet til bemanningsnorm knyttet til utdanning / antall barn pr førskolelærer er et godt langsiktig mål. Pr i dag er førskolelæremangelen stor i mange kommuner. Et økt krav til tettere pedagogisk dekning er derfor urealistisk og ville øke behovet for å søke om dispensasjoner for flere. Et økt krav kan komme den dagen barnehagen oppfyller dagens minstekrav til pedagogisk personell. Med dagens situasjon vil forslaget medføre økt tidsbruk på saksbehandling av dispensasjoner – både i den enkelte barnehage, og for kommunen som barnehagemyndighet. Dette er u hensiktsmessig tidsbruk.

Når det gjelder kravet om utdanning:

Vi støtter forslaget om at pedagogisk leder må ha utdanning som førskolelærer. I forslaget står det at annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå eller universitetsutdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk er likeverdig med førskolelærerutdanningen. Denne setningen bør omformuleres slik at det kommer tydelig frem at begge grupper må ha videreutdanning i barnehagepedagogikk for å bli godkjent på lik linje med førskolelærerutdanningen. I forslaget som foreligger kan det virke uklart om det er krav om videreutdanning kun for de som har universitetsutdannelse. Det vises ellers til forslaget om ny fagplan for førskolelærerutdanning /barnehagelærerutdanning.

§ 40 Rett til spesialpedagogisk hjelp

Ski kommune mener det er viktig å flytte dette punktet fra opplæringsloven til barnehageloven. En forankring i barnehageloven sikrer mer tydelighet og et sterkere eierforhold hos barnehageansatte. Ski kommune støtter derfor forslaget til lovtekst og plassering.

Punktet om at "Den spesialpedagogiske hjelpen skal være gratis" er viktig, etter Ski kommunes vurdering. Ski kommune er enig i at familier ikke skal betale for å motta hjelpen. Ski kommune mener at punktet bør forstås slik at det ikke medfører merkostnader for familiene. Slik det praktiseres i dag, reduseres oppholdsbetalingen i barnehagen tilsvarende de timer som gis til spesialpedagogisk hjelp. Ski kommune mener dette er urimelig, og mener at en familie som har behov for barnehageplass, skal betale for den totale oppholdstiden barnet er i barnehagen - uavhengig om barnet trenger ekstra hjelp eller ikke. Derimot er det urimelig at en familie med et barn med spesielle behov og spesialpedagogisk hjelp skal betale ekstra.

§ 41 Kommunens ansvar

Ski kommune er enig i at kommunen skal sørge for spesialpedagogisk hjelp og tegnspråkopplæring i barnehagen for alle barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Kommunen skal tilrettelegge barnehagen for barn med nedsatt funksjonsevne. Kommunen skal etter søknad fra barnehagen fatte vedtak om tilskudd til særlig tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne slik at disse sikres et likeverdig barnehagetilbud. Tilskuddet kan gå til tiltak til enkeltbarn eller barnegrupper. Ved tildeling av plass i barnehage, kan kommunen i særlige tilfeller legge vekt på barnehagens mulighet for tilrettelegging. Et særlig tilfelle vil være at tilrettelegging vil medføre uforholdsmessige byrder. Barnehager kan påklage vedtak etter andre ledd til kommunen.

§ 42 Sakkyndig vurdering

Ski kommune er enig i at før kommunen gjør vedtak om spesialpedagogisk hjelp, skal det foreligge en sakkyndig vurdering av de særlige behovene til barnet. Vurderingen skal vise om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp, og hva hjelpen skal omfatte. Arbeidet med sakkyndig vurdering skal starte umiddelbart etter at barnet blir tilmeldt for utredning. Den sakkyndige vurderingen skal blant annet utrede og ta standpunkt til:

1. Sen utvikling eller lærevansker hos barnet og andre forhold som er viktige for barnets utvikling
2. Realistiske mål for barnets utvikling og læring.
3. Hva slags spesialpedagogisk hjelp som vil gi barnet en forsvarlig utvikling.
4. Hvor mye spesialpedagogisk hjelp som er nødvendig.
5. Om barnets vansker innenfor sitt daglige oppholdsmiljø kan avhjelpes.
6. Organisering av den spesialpedagogisk hjelpen.

Der det av hensyn til barnets utvikling eller andre særlige grunner må iverksettes spesialpedagogiske tiltak umiddelbart, skal kommunen fatte midlertidig vedtak om spesialpedagogisk hjelp, som gjelder inntil det kan fattes mer varig vedtak på grunnlag av sakkyndig vurdering.

Ski kommune mener det bør gis en presisering når det gjelder midlertidige vedtak om spesialpedagogisk hjelp før sakkyndig vurdering foreligger. Likeledes bør man presisere hva som legges i begrepet "særlige grunner". Det er ikke automatikk i at henvisninger til PPT fører til enkeltvedtak. Her vil man kunne støte på gråsoner. Ski kommune mener det er viktig i enkelte tilfeller at man raskest mulig iverksetter spesialpedagogisk hjelp før sakkyndig vurdering foreligger, og enkeltvedtak fattes. Ski kommune tenker her på hensynet til barn, der det er åpenbare behov for spesialpedagogisk hjelp. Dette kan gjelde barn med en type diagnose som fører til opplæringsvansker, og der man ut fra kunnskap om diagnosen vet at det er åpenbare behov for at det raskt settes i gang tiltak.

Dersom vedtaket fra kommunen avviker fra den sakkyndige vurderingen, må det fremgå av begrunnelsen hvorfor barnet likevel får et tilbud som oppfyller retten til spesialpedagogisk hjelp. Departementet kan gi forskrift om den sakkyndige vurderingen.

Ski kommune vurderer det som positivt at PPT skal vurdere ”om barnets vansker innenfor sitt daglige oppholdsmiljø kan avhjelpest”. Dette bør imidlertid presiseres. Det tolkes av kommunen til å omhandle at PPT skal vurdere barnehagens generelle tilretteleggingsmuligheter og kompetanse, noe tidligere lov ikke nevnte. Dersom det er dette som menes, vurderer Ski kommune det som positivt, og bør presiseres i lovteksten eller i forskrift.

§ 43 Rett til å kreve undersøkelse og medvirkning. Personalets handlingsplikt

Ski kommune er enig i innholdet i denne paragrafen:

Foreldrene til barnet kan kreve at kommunen gjør de undersøkelsene som er nødvendige for å finne ut om barnet trenger spesialpedagogisk hjelp, og eventuelt hva denne skal inneholde. Personalet i barnehagen skal vurdere om et barn trenger spesialpedagogisk hjelp, og melde fra til styrer når slikt behov er til stede. Før det blir utarbeidet sakkyndig vurdering, og før det blir gjort vedtak om å sette i gang spesialpedagogisk hjelp, skal det innhentes samtykke fra barnets foreldre. Med de avgrensingene som følger av reglene om taushetsplikt og § 19 i forvaltningsloven, har foreldrene rett til å gjøre seg kjent med innholdet i den sakkyndige vurderingen og til å uttale seg før det blir gjort vedtak. Kommunen skal så raskt som mulig, og ikke senere enn tre måneder fra søknad om spesialpedagogisk hjelp er mottatt, treffe vedtak i saken. Kommunen skal som en del av søknadsbehandlingen vurdere behovet for midlertidig vedtak, jf. § 42 tredje ledd. Tilbud om spesialpedagogisk hjelp skal så langt det er mulig, utformes i samarbeid med barnets foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn.

§ 44 Individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp

Det skal utarbeides en individuell tiltaksplan for den spesialpedagogiske hjelpen. Tiltaksplanen skal vise mål for og innholdet i hjelpen, og hvordan hjelpen skal gis og hvordan tilbudet skal evalueres.

Ski kommune støtter innholdet i denne paragrafen. Ski kommune har allerede ”plan for spesialpedagogisk hjelp”. Denne planen vil enkelt kunne tilpasses den foreslåtte § 44.

§ 45 Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. Tjenesten skal hjelpe barnehagene i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge barnehagetilbudet til rette for barn med særlige behov. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal sørge for at det blir utarbeidet sakkyndig vurdering der loven krever det.

Ski kommune er positive til at PPT fortsatt skal bidra til kompetanseheving og organisasjonsutvikling, og at dette lovhjemles også i barnehageloven.

§ 46 Plikt til å delta i arbeidet med individuell plan

Barnehagen skal, når det er nødvendig for å ivareta barnets behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan hjemlet etter helselovgivningen og sosiallovgivningen.

Ski kommune støtter en slik formulering, og har tradisjon for å delta i arbeidet med individuell plan. Det er viktig at det presiseres at barnehagen plikter å ”delta”, da det, etter Ski kommunes syn, ikke er naturlig at barnehagen skal ha ansvaret for å utarbeide og koordinere en slik individuell plan.

Med hilsen
Konstituert virksomhetsleder barnehage 2
Marit Karlsen

Saksbehandler: Marit Karlsen, tlf. 64 87 84 61

